

EMPL JUHATUSE KOOSOLEKU PROTOKOLL

Koht: Veebikoosolek

Aeg: 13.12.2023, 14.00-17.00

Osales 12 juhatuse liiget:	Ivar Dembovski, Jaano Haidla, Ando Jukk, Meelis Kall, Marko Kajandu, Mait Kaup, Jaan Kers, Martti Kork, Linnar Pärn, Raul Kirjanen, Lauri Raid, Gert Rahnel,
Külalisena:	Margus Kohava (veebis)
Puudus:	Rain Pärn, Silver Rõõmussaar, Jüri Külvik, Jaak Nigul, Tõnu Saaber
EMPL tegevmeeskond	Henrik Välja, Pille Meier, Helena Täär, Jaan Lindmäe, Kerli Alliksaar, Gea Otsa, Kadri Lainas

Päevakord

1. INFOD
2. KLIIMASEADUSE PROTSESS
3. OPERATIIVSE RAIEINFO PROJEKT
4. FSC EESTI STANDARD JA ORGANISATSIOON
5. KOMMUNIKATSIOONITEGEVUSTE ÜLEVAADE
6. HARIDUS T&A TEGEVUSED
7. EELARVE ÜLEVAADE 2023/2024
8. TÕ PUIDUMÜÜGIKESKUS LIIKMEKSASTUMISE AVALDUS
9. MUU

1. Infod

- **RMK arengukava kommunikatsioon** – EMPL podcast Mikk Marraniga. Defineerida, mida püsimeetanduse all mõistetakse. Tasuvusarvutused.
 - Jaano: kõigil tuleks vaadata/kuulata Mikk Marrani ülesastumised seoses RMK arengukavaga. Usun, et peaksime RMK-d toetama ja kaitsma teda pigem selle eest, et majanduslik pool säiliks. See rohelisemana näitamine on lõppkokkuvõttes õige tee. Ajades oma asja edasi ja välja kommunikeerides, et ajavad asja roheliselt. See on õige tee ja sellest ehk ka meil õppust võtta, kuidas ühiskonnas parem välja paista.
- HTM piirab riiklike õppeasutuste osalemist erialaliitudes, otsitakse uut töövormi.
 - On leitud, et seadus ei võimalda õppeasutustel erialaliitusesse kuuluda, hoolimata sellest et me liikmemaksu ei küsi. Pille on osalenud Haridusministeeriumiga kohtumistel. Seadusemuudatust teha, mis seda parandaks, riigil huvi ei ole.
 - Mõjutab oluliselt ka Metsaseltsi tegevust, sest seal ka Luua Metsanduskool maksab liikmemaksu ja Haana Zuba-Reinsalu täidab esimehe rolli.

- **Metsaseltsi tegevus** – toimus metsaseltsi koosolek. Hetkel tegutseb Metsaseltsis Airiin Vaasa, Mart Kelk ja lisaks Akkadiani tugi. Kõik tegevused, mis planeeritud said on aasta jooksul edukalt läbi viidud. Eelarve tulem on planeeritust parem. Ainus problemaatiline koht on otsustajate metsakool, mille kohaletulek on kehv. Teaduse populariseerimise projekt on käima läinud. Novaator on peamine kanal – vaja suurendada levikut ja nähtavust, et panus jõuaks rohkemate inimesteni. Visioonikonverentsi juurde plaan lisada gaala osa, kus tunnustada väljapaistvamaid sektori inimesi ja panustajaid.
- **Puumerkki AS** lõpetab alates 2024 aastast EMPL liikmelisuse. Puuinfo ajast liidu liikmeks jäänud vahendaja/kaupleja ja põhjus liikmelisuse lõpetamiseks on majanduslik.
- **EL ühtse metsaseire briifing 15.12** – esialgsel info kohaselt ei tohiks meile probleeme tekkida, aga kuuleme täpsemalt
- Fraktsioonidega kohtumised töös – eesmärk jaanuaris ja veebruaris korraldada.
- **COP28.** Ivar osales. Kahe päeva jooksul saime kuulata Eesti ja Soome paviljonis seminari ja käia ringi. Palju oli Eestit. Sai palju rääkida ja suhelda inimestega nii põllumajandusministeeriumist, kliimaministeeriumist kui ka mujalt. Koht, kus peaks olema ühel või teisel moel kohal, sest seal tekivad võimalused rääkida ja teema on teema mille positiivset panust meie puhul ei tunnustata. Nt Railbaltic rääkis, kuidas muudavad transpordikäitumist ja positiivne keskkonnamõju. Meie sektori mõju on mega võrreldes säästudega, mida kuskilt saadakse ja kui seda ei kommunikeeri, siis ei tee seda keegi. Seal saab rääkida KIK inimestega ja ka teistega. Kadri Simsoniga kohtus. Keit Kasemetsaga sai räägitud. 17 riigi deklaratsioon, et puid tuleb rohkem kasutada. Asi mille kohta peame küsima, kus Eesti oli ja miks alla ei kirjutatud? Seal on vaja olla, saab kontakte, mida muidu ei tekki.

2. Kliimaseaduse protsess

- Töörühmade I kohtumine 1 november 2023 – tutvustati kliimaseaduse eesmärki ja plaani
- Ressursside ja ettevõtluse töörühma eelkohtumised 2x Andri Harani juhtimisel
 - erialaliitude sisend esimesel kohtumisel:
 - Ei tohi kehtestada ambitsioonikamaid eesmärke kui Euroopa Liit, suurem ambitsioon peab olema vabatahtlik ja osa ettevõtte äristrateegilistest valikutest, ehk siis kui võtame riiklikult miinimumtaseme, siis see ei tähenda, et ei võiks rohkem teha.
 - ETS alla kuuluvad harud ei tohiks saada kliimaseadusega topelt koormust.
 - Konkurentsivõime säilimine eksportivatele ettevõtetele on oluline
 - Ettevõtted sõltuvad suuresti energia- ja logistikasektori tegevusest jalajälje vähendamisel.
 - Teise kohtumise arutelu koos kliimaosakonnaga
 - ETS alla kuuluvate harude osa kirjeldatakse kliimaseaduses, kuid ei sea topelt eesmärke.

- Kliimaseadus seab sektorite põhised eesmärgid, sektorid ise peaksid tegema tegevuskavad eesmärkide täitmiseks. Raha sellele ei ole plaanitud jagada. Seejärel kohtus Henrik Välja Maria Värttoniga, Kliimaministeerium, rohereformi teekaartide juht.
- Töörühmade põhikohtumised lõkati jaanuarisse.
- Kas Kliimaseaduses tulevad samad LULUCF eesmärgid mis EU tasemelt seatud?
- LULUCF analüüs näitab, et 2030 eesmärgid on lisameetmete (raadamise piiramine, metsastamine jne) rakendamisel võimalik saavutada keskmise raiemahuga 9,9 miljonit tm.
 - Tugev surve sisemiselt ministeeriumis vaadata 8 miljonit tm raie peale
- Kas investeeringute tegemisel puidu väärimdamisesse toodeteks (rafineerimine, plaaditööstus, ...) puittoodetesse seotav süsinikukogus kompenseeriks metsade süsinikukoguse vähenemise suurema raiemahu korral?
 - Vaja stsenaariumiarvutus teha – seda tuleks analüüsida.
 - Sektor võiks püüelda kokkuleppele riigiga: riik lubab rohkem raiuda kui sektor investeerib LULUCF eesmäärke toetavatesse väärimdamistesse???
 - 9,9 miljonit tm KESKMINE (kõikide aastate peale) raiemaht kuni 2030 tähendaks RMK raiete piiramist olulisel määral.

TEEKAART metsamajandus

Suurim potentsiaal peitud LULUCF arvestuses ja võibolla on targem kui meie ei ole selle stsenaariumi väljakäijad. Kutsuda üles sektori ettevõtteid liituma. Oleks mõjusam kui meie enda tehtud dokument.

- Metsakasvatuse
 - Süsiniku sidumise suurendamine kasvavas puitu
 - Kliimamuutustega kohanemine ja häiringute riskide maandamine
 - Kvaliteetse ja pikaajaliste toodete tootmiseks sobiliku puidu kasvatamine
 - Elurikkuse toetamine kui paratamatu rohereformi osa, millega meie sektor peab kohanema
- Raietööde mõjud
 - Raietööde negatiivsete mõjude vähendamine ökosüsteemile (rööpad, maastikuplaneerimine).
 - Raietööde süsinikuemissiooni vähendamine (kasutatavad masinad, kütused)
- Transpordi mõjud
 - Transpordi süsinikuemissiooni vähendamine (kütused, massipiirangud)

TEEKAART puidutööstus

- Puitu seotud süsiniku hulga suurendamine
 - Madalakvaliteedilise puidu väärimdamine pikaajalisteks toodeteks
 - Täna väärimdamata kujul eksporditava puidu väärimdamine kohapeal
- Puidutööstuse toodangu abil tarbimise keskkonnamõju vähendamise võimalused - asendusefekt
 - Ligniini põhised liimid vs. Maagaasi baasilt
 - Puidukasutus ehituses, asendusefekt
 -

- Puidujäätmete kasutuselevõtu võimalused, toodete eluea lõpu disainimine – ringmajandus
- Puidutööstuse protsesside negatiivsete mõjude vähendamine (energiatõhusus, transport, kütused, ...)
- Lisandväärtuse kasvatamine - majanduskasv

TEEKAART???

- Olemasolevad allikad:
 - AFRY Metsa- ja puidutööstuse kliimamõju analüüs
 - Ettevõtete kliimamõju raportid
 - Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektori sidumisvõimekuse analüüs kuni aastani 2050 (Maaülikool, Keskkonnaagentuur 2021)
- Tulevased allikad:
 - Rohetiiger maakasutuse teekaart? Selle etteotsa valiti Mait Klaassen.

AFRY uuringutest ja ettevõtete raportitest teame, et valdav enamus jalajäljest tuleb elektritootmisest ja logistikast – lahendused peamiselt väljaspool sektorit. Muud sisemised protsessid võrrelduna väikese mõjuga. Suurim potentsiaal LULUCF valdkonna tulemuste parandamisel.

Rootsi metsatööstus on võtnud konkreetsed eesmärgid: https://www.skogsindustrierna.se/siteassets/bilder/framtidsagendan/framtidsagendan_eng.pdf

- tutvuda ja mõelda, kuidas tundub

3. Operatiivse raieinfo projekt

Keit Kasemets tahaks kiirelt lahendust leida. Metsanduse taustaga inimesed ei saa aru, miks seda vaja on. Kaalutud on variante – kõikidele harvesteritele gps ja harvesteripea mõõteinfo operatiivse edastamise kohustus. Kaasneks suur halduskoormus. Veoselehte vaadatakse suure huviga, millega saaks enamvähem täpsuse saavutada. Riigil on läbi x-tee võimalik ligi pääseda andmetele, aga riigile otseselt valmis asja anda ei tahaks.

Väga suur poliitiline ambitsioon ja ootus kiirelt tulemusi saada ja meie vastusurve, varuda veidi kannatust ja lahendused on olemas.

4. FSC standard ja organisatsioon

- **Eestimaa Looduse Fond, Eesti Ornitoloogiaühing, Maavalla Koda, Eesti Metsa Abiks ja FSC Eesti asutajaliige Lembit Maamets** astusid 4. detsembril toimunud üldkogul Hea Metsanduse Kojast (FSC Eesti) välja, kuna sertifikaadiga ei ole suudetud tagada metsade vastutustundlikku majandamist.
- FSC Eesti metsamajandamise standard on peakontoris läbi vaatamisel
 - Printsip 3 (põlisrahvaste õigused) on nõutud standardis käsitleda peakontori poolt
 - Eesti FSC juht mitteametlikult kaardistas, kas sektorile sobiks kui põlisrahvad oleksid käsitletud P4 (kogukonnad) all, mis oli ka sektori ettepanek enne standardi protsessi ummikusse jooksmist
 - Kui peakontor kinnitab on aastane ülemineku periood. RMK seisukohal, et siis nad loobuvad.
 - Kui ei jõuta kinnitamiseni siis rakendub ühel hetkel uus ajutine standard kus peab samuti P3 arvestama hakkama

- Kas kasutada võimalust ja minna sektorina tagasi FSC juurde ning proovida FSC standardit sektorile paremaks muuta?
 - Pigem ei, kuna saaksime mõju ainult ühes kojas kolmest. Keskkonnakotta kutsub FSC Eesti täna Fridays for Future jne. Saame öelda, et standard ei ole esinduslik kuna puuduvad nii majandus kui ka keskkonna pool. P3 rakendamise nõue tuleb peakontorist.
- Lauri Raid: Otsust, et FSC ei ole vajalik, me teha ei saa, ilma liikmetega arutamata. Ettepanek tuua kokku FSC-st sõltuvad liikmed ja teha veel üks ühispöördumine peakontorisse.
- Kokkulepe on hoida ühist joont Erametsaliidu ja RMK-ga

5. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

Hoiame meedias jätkuvalt fooni tööstuse ja puidusektori konkurentsivõimega. Meie jutupunkte räägivad ka arvamusiidrid jt.

Teine teema: puit kui tuleviku ehitusmaterjal. Puidust ehitamine on see, mis kliimat võiks päästa.

16. novembril toimus Riigikogus olulise tähtsusega riikliku küsimuse arutelu (Kuidas elab Eesti mets“, kus esinesid Mikk Marran, Asko Lõhmus, Avelina Helm, Tiit Maran. Varustasime saadikuid taustainfoga.

Kuidas KOV-idega läheb? Kas keegi on jõudnud kohtumisi teha? Vaja oleks KOV-idega luua regulaarne suhtlus. Kuidas Akkadian saab toeks olla, et jaanuaris hakkaksid kohtumised toimuma?

Sotsiaalmeedias tegutseme, Metsavahid töötab. Teeme ja vastavalt sellele õpime.

Dokumentaalfilm „Vara küps“. 2 aastat tagasi Henrik osales välkloengul, teadmisega, et kasutatakse ERR-s. Nüüd selgus, et tulemas film.

Henrik: film on pandud teise konteksti, kui algselt oli räägitud.

Juhatus: küsida juriidilist arvamust ja pigem tõkestada.

Koolitusprogramm algab taas. Reedel on esimene kohtumine.

6. Haridus- ja teadusarendus tegevus

- Kutse andmine – 10 viimast aastat oleme seda teinud. Kutseandmist korraldab Kutsekoda ja kutseandja õigused antakse 5 aastaks. 2024 alguses saab viis aastat täis. Sügisel oli konkurss ja selle võitsime, ehk kuni aastani 2029 oleme jätkuvalt metsanduse valdkonna kutseandjad.
 - Metsanduse kutse andja õigused 2024-2029
 - Kutsekoja tunnustus 2023 „Väljapaistev kutseoskuste hindajate koolitaja“. Eestis on kokku 120 kutseandjat.
- Programm „Roheoskused ettevõtete rohepöörde toetamiseks“ 2023-2024 (HTM) – raha jagatakse 8-9 konsortsiumile, millest üks on metsandus. Meie roll on küsitluste läbiviimine ettevõtete seas.
 - Metsandus – EMÜ – on aktiivselt alustanud. Küsitlused läbi viidud.
 - Materjalitehnoloogia - TalTech

- Inseneriakadeemia 2023-2029 (HTM) – peaks hakkama toimetama analoogselt IT akadeemiaale.
 - Arendustegevused kõrghariduses ca 21,5 milj.
 - Õppekavade arendamine ja teavitustegevused
- Temaatilised teadusarendus projektid (TemTA) 2024-2028 (rahastab ETAG)
 - Ressursside kasutamine: Puit (ca 7, 7 milj), aluseks TAIE teekaardid
 - Suur grant 270 000/aastas ja väike grant 177 200/aastas – lähtuvalt sellest summad aastas.
 - Ettepanekud (okt 2023) – hindamine (jaan 2024) – täistaotlus (veebr 2024) – kinnitamine (märts 2024). Milliseid projekte ettevõtted tahaksid läbi hakata viima. On laekunud 16 ettepanekut.
- Ivar: Eilsel metsainstituudi nõupidamise koosolekul arutati teemat: ringbiomajanduse õppekava sisseviimine.

TAIE koosolek jaanuaris

7. TÜ Puidumüügikeskus liikmeksastumise avaldus

Ei võta aluseks kogu müügitulu, vaid osa müügitulust.

Ettepanek: Võtta EMPL liikmeks TÜ Puidumüügikeskus, võttes aluseks müügitulu ilma vahendatud materjali maksumuseta. Neile rakenduks minimaalne liikmemaks 500€ aastas. Teha ettepanek lisapanuseks 500€ ulatuses arve alusel toetamaks EMPL kommunikatsioonitegevust.

Raul: teha põhikirja muudatus ja luua eraldi staatus tulundusühistule? Teha paberid korda ja seejärel võtta liikmeks vastu.

Otsus: Liikmeks vastu võtmist ei otsustatud ja Henrik suhtleb nendega edasi.

8. Eelarve ülevaade

Vastavalt prognoosile. Tuluridade osas oleme teinud kõik Puuinfo projekti kulud, kuid ei ole veel KIK-st toetust saanud. Kõik dokumendid on edastatud.

Kui toetused laekuvad peaksime olema plussis.

KIK-st järgmisel aastal ilmselt saab väiksemat toetust.

Jaanuari juhatuse koosolekul kinnitame eelarve.

9. Muud teemad

Jaanuari juhatuse koosolek? EMPL kontoris 10.01.2024

Kerli paneb jaanuar – juuni juhatuse koosolekud kalendrisse.

Koosolekut juhatas
Henrik Välja
tegevjuht

Protokollis
Kerli Alliksaar
büroojuht

EMPL eelarve projekt 2023		2023 eelarve	2023 esialgne tulem
1	TULUD		
1.1	Liikmemaksud	666 000	666 893
1.2	Muud tulud	215 000	204 937
1.2.1	kutsete andmine	65 000	73 967
1.2.2	müük kaasfinantseerijatele projektipõhiselt + fondid Puuinfo ja teised tegevused, vt tegevuskava	30 000	5 000
1.2.3	e-veoseleht	120 000	125 970
1.3	Projektid		0
1.3.1	KIK kokku	76 000	101 240
1.3.1.1	"PUUINFO - Puit- homse eluk. võti"	76 000	48 000
1.3.1.3	Muud võimalikud KIK		53 240
1.3.2	Muud võimalikud		9 497
1.3.3	RITA Arendusnõuniku toetus	25 000	25 000
1.3.4	2016 Raamat: Eesti Puitarhitektuur	500	340
1.4	Uute liikmete kaasamine	10 000	0
	Projektid kokku	111 500	136 077
	TULUD KOKKU	992 500	1 007 907
2	KULUD		
2.1.1.2	Muud projektid, vt tegevuskava	20 000	34 571
2.1.1.3	Puuinfo tegevused, vt tegevuskava	126 000	123 939
2.1.1.4	Muud tegevused, vt tegevuskava	52 000	48 938
	Teemade ja projektide juhtimine, tegevused, konsult. muud kulud	222 651	167 100
		3 000	0
	Projektid ja tegevuste juhtimine kokku	423 651	374 548
2.1.2	Muud tegevused		
2.1.2.1	kommunikatsioonitegevused	120 000	124 117
2.1.2.2	juriidiline nõustamine	15 000	12 182
2.1.2.3	kutsete andmine otsekulude osa	52 650	65 629
2.1.2.4	koolitus	3 000	3 947
2.1.2.5	üldkogud+ semin+koosviib	10 000	0
2.1.2.6	e-veoseleht	100 000	74 718
2.1.2.7	liikmemaksud	41 188	40 063
2.1.2.7	ETKL liikmemaks	4 568	
2.1.2.7	EKTK liikmemaks	220	
2.1.2.7	muud liikmemaksud (CEI-Bois)	16 000	
2.1.2.7	PEFC liikmem + logo kasutus	400	
2.1.2.7	EMS liikmemaks	20 000	
2.1.2.8	töörupid, liikmete, sihtgruppidega seonduv	4 000	3 443
	Muud tegevused kokku	345 838	324 099
	Otsesed kulud kokku	769 489	698 647
2.2	Üldhalduskulud		
2.2.1	Ülalpidamiskulud		
2.2.1.1	kommunaal+rent	8 000	6 994
2.2.1.2	side + web + muu kommunik.	5 000	4 123
2.2.1.3	kontor ja muud	14 000	27 268
	kokku	27 000	38 385
2.2.2	Raamatupidamine	13 000	18 414
2.2.3	Auditeerimine	2 500	1 683
2.2.4	Palgakulud	121 300	121 300
	kokku kulud	136 800	141 397
2.2.5	Töölähetused	8 000	9 853
2.2.6	Transport (autokomp, takso, rent, parkimine)		0
2.2.6.1	autokompensatsioon	6 000	6 315
2.2.6.2	rent+takso	1 500	1 407
2.2.6.3	erisoodustus + vastuvõtukulu + kingitused	0	47 519
2.2.6.4	parkimine	1 000	15
	kokku transport	8 500	7 737
2.2.7	Põhivara kulum	4 000	10 592
	Üldhalduskulud kokku	184 300	255 483
	Muud finantstulud ja -kulud	0	3
	KULUD KOKKU	953 789	954 133
	ÜLEJÄÄK / PUUDUJÄÄK	38 711	53 774